

ในระบบอบประชาธิปไตย สิทธิได้รู้ (right to know) เป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน และเป็นสิทธิที่สำคัญสำหรับประชาชน โดยมีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 รับรองสิทธิดังกล่าว ซึ่งนับตั้งแต่เมื่อมีการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ จนกระทั่งถึงปัจจุบัน นับเป็นเวลากว่า 13 ปี ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พยายามเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในการใช้สิทธิดังกล่าวอย่างต่อเนื่องตลอดมาเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิของตนเองได้อย่างถูกต้องและถือเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยผลักดันให้กลไกการขับเคลื่อนและเสริมสร้างความโปร่งใสในการดำเนินงานของรัฐก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง

สิทธิร้องเรียนเป็นสิทธิอย่างหนึ่งที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งถือเป็นมาตรการเยียวยาที่สนับสนุนให้ประชาชนได้มีโอกาสรับข้อมูลข่าวสารที่ร้องขอจากหน่วยงานของรัฐ ในแต่ละปีที่ผ่านมาจะมีประชาชนร้องเรียนกรณีหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ มาয়ังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการค่อนข้างมาก และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงมีความตั้งใจที่จะผลักดันให้กระบวนการในการเยียวยารักษาสิทธิของประชาชนให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพอย่างที่สุด

ในโอกาสที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ได้มีผลบังคับใช้มาครบ 13 ปี สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหารือจึงได้จัดทำเอกสารประกอบการสัมมนา 13 ปีของการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องร้องเรียนขึ้นเพื่อเผยแพร่สาระความรู้ความเข้าใจและผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่รัฐภาคเอกชนและสาธารณชนทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
4 กุมภาพันธ์ 2554

	หน้า
บทนำ	
สิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ	4
สิทธิร้องเรียน : ประชาชนร้องเรียนให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามกฎหมาย	6
ผลการดำเนินงาน	11
พ.ศ. 2541-2545	
พ.ศ. 2546-2550	
พ.ศ. 2551-2553	
สรุปภาพรวมของการดำเนินการเรื่องร้องเรียน	20
ภาคผนวก	
ตัวอย่างหนังสือร้องเรียน	26
แผนผังกระบวนการขั้นตอนเรื่องร้องเรียน	27
คณะอนุกรรมการต่างๆ	28

บทนำ

สิทธิของประชาชนตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ย้อนกลับไปเมื่อ 13 ปีที่แล้ว แนวคิดในการพัฒนาประเทศโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม (people participation) ถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งประการหนึ่งต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ประชาชนมีสิทธิในการรับรู้และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐ เพื่อสร้างความโปร่งใสในการบริหารราชการแผ่นดินโดยมิให้กระทบสิทธิและเกิดความเสียหายต่อประชาชน จากหลักการของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศของประชาชนถือเป็นจุดกำเนิดของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ซึ่งเป็นกฎหมายที่รองรับ **สิทธิได้รู้** (right to know) ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลโดยหน่วยงานรัฐของประชาชน ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2540 เป็นต้นมา

การประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ถือว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐมากขึ้น โดยเฉพาะการดำเนินงานที่มีผลกระทบต่อสังคมและประชาชนโดยรวม อีกทั้งเป็นการส่งเสริมและพัฒนาระบบการเมืองและการบริหารบ้านเมืองให้มีความโปร่งใสมากขึ้น ซึ่งทำให้ประชาชนเองมีความตื่นตัวในสิทธิในการมีส่วนร่วมที่พึงมีของตนอีกด้วย

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าถึงหรือตรวจสอบได้ตามหลักการที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดสิทธิสำคัญๆ แก่ประชาชนไว้ดังนี้

@ สิทธิเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประชาชนตามมาตรา 7 มาตรา 9 มาตรา 11 และมาตรา 26

ประชาชนมีสิทธิขอตรวจดู ขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐภายใต้บังคับของกฎหมายนี้จะต้องจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู ประชาชนเองก็สามารถใช้สิทธิเข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารนี้ได้แม้ว่าจะไม่มีส่วนได้เสียก็ตาม ข้อมูลข่าวสารที่เราสามารถขอตรวจดู ได้แก่ ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลต่อเอกชน นโยบายรัฐบาล สัญญาสัมปทาน และมติคณะรัฐมนตรี ฯลฯ

@ สิทธิร้องเรียนตามมาตรา 13

ประชาชนสามารถร้องเรียนหน่วยงานของรัฐได้ หากเห็นว่าหน่วยงานของรัฐฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ อาทิ ไม่จัดข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 ไว้ให้

ประชาชนตรวจดู หรือเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลโดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูล รวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าหรือไม่ให้บริการข้อมูลข่าวสาร เมื่อเจ้าหน้าที่ได้รับเรื่องร้องเรียนแล้วจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน แต่หากมีเหตุจำเป็นสามารถขยายได้อีก 30 วัน ทั้งนี้ รวมเวลาดำเนินการแล้วต้องไม่เกิน 60 วัน

@ สิทธิคัดค้านการเปิดเผย ตามมาตรา 17

ประชาชนผู้มีส่วนได้เสียสามารถคัดค้านไม่ให้หน่วยงานรัฐเปิดเผยข้อมูลที่เกิดกระทบต่อตนเองได้ โดยกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียใดของผู้ใด ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐแจ้งให้ผู้นั้นเสนอคำคัดค้านภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องให้เวลาอันสมควรที่ผู้นั้นอาจเสนอคำคัดค้านได้ ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง ผู้ที่ได้รับแจ้งหรือผู้ที่ทราบว่าการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของตน มีสิทธิคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นโดยทำเป็นหนังสือถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้อง

@ สิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 18 มาตรา 25

กรณีหน่วยงานรัฐมีคำสั่งไม่ให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ หรือไม่รับฟังคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของผู้มีส่วนได้เสีย หรือมีคำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล โดยประชาชนสามารถยื่นหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารหรือยื่นหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการก็ได้

@ สิทธิได้รับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา 23 มาตรา 25

ประชาชนเจ้าของข้อมูลมีสิทธิขอหรือขอให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลของตน หากพบว่าข้อมูลที่หน่วยงานรัฐจัดเก็บไว้ไม่ถูกต้อง แต่สำหรับประชาชนอื่นหากจะขอถูกต้องได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลเสียก่อน ซึ่งในอนาคตการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจะครอบคลุมถึงภาคเอกชนด้วย (อยู่ระหว่างการเสนอร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภาคเอกชนต่อรัฐสภา)

ประชาชนสามารถใช้สิทธิต่างๆ ตามที่กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนดไว้ข้างต้นซึ่งจากบทบัญญัติแห่งมาตรา 13 กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิร้องเรียนหน่วยงานของรัฐกรณีไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ซึ่งจะเป็นการช่วยแก้ไขเยียวยาเพื่อประชาชนจะได้นำข้อมูลไปใช้ในการตรวจสอบให้การดำเนินการของภาครัฐให้เป็นไปด้วยความสุจริต ถูกต้องและเป็นธรรมมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ประชาชนเองก็ต้องรู้เข้าใจและตระหนักถึงสิทธิดังกล่าวของตนด้วย

สิทธิร้องเรียน:ประชาชนร้องเรียนให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามกฎหมาย

สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการ นอกจากมีปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 แล้ว (หมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ส่วนที่ 10 สิทธิในการขอข้อมูลข่าวสารและการร้องเรียน มาตรา 56 บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชนหรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับความคุ้มครองของบุคคลอื่นหรือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล) ยังมีบัญญัติในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ด้วยเช่นกัน แสดงให้เห็นว่าสิทธิดังกล่าวถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน โดยประชาชนมีสิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานรัฐตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หากหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ได้มีการกำหนดให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนได้ด้วย

กรณีหน่วยงานของรัฐฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 13 และมาตรา 33 บัญญัติให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิร้องเรียนได้ โดยมีขั้นตอนและวิธีการดังนี้

1. กรณีหน่วยงานของรัฐมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

- 1) ไม่นำข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 7 ลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา
- 2) ไม่จัดข้อมูลข่าวสาร ตามมาตรา 9 ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้
- 3) ไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้ใช้สิทธิขอ ดู ตามมาตรา 11
- 4) ไม่ให้คำแนะนำที่ถูกต้อง หรือไม่ส่งคำขอให้หน่วยงานผู้จัดทำข้อมูลข่าวสาร

พิจารณา ตามมาตรา 12

5) ไม่แจ้งให้ผู้มีประโยชน์ได้เสียเสนอคำคัดค้านการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ ตามมาตรา 17

6) ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการจัดระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา 23

7) เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูล ตามมาตรา 24

8) กระทำกระเทือนสิทธิของเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล โดยฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 25 (ยกเว้นเป็นกรณี ตามมาตรา 25 วรรคสี่)

9) ไม่ส่งมอบข้อมูลข่าวสารประวัติศาสตร์ให้กับหอจดหมายเหตุเพื่อคัดเลือก
ไว้ให้ประชาชนได้ศึกษาค้นคว้า ตามมาตรา 26

10) หน่วยงานของรัฐปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า หรือไม่ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ตาม
มาตรา 13

11) ไม่ได้รับความสะดวกในการใช้สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยไม่มีเหตุอันสมควร
ตามมาตรา 13

12) หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่ร้องขอ และผู้ร้องขอ
ไม่เชื่อว่าเป็นความจริง (มาตรา 33)

2) การยื่นเรื่องร้องเรียน

ยื่นหนังสือร้องเรียนด้วยตนเอง หรือมอบอำนาจให้ผู้อื่นกระทำการแทนในการ
ร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยยื่นที่สำนักงานคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ชั้น 2) ทำเนียบรัฐบาล
กรุงเทพมหานคร 10300 หรือจะส่งหนังสือร้องเรียนทางไปรษณีย์ก็ได้ โดยจำนำซองดังนี้

เรียน	แนบ
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อาคารสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพ 10300	

3) รวบรวมผลการพิจารณาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้อความที่ระบุในหนังสือร้องเรียน

- 1) รายละเอียดข้อมูลเกี่ยวกับผู้ร้องเรียน ประกอบด้วย
 - ชื่อ-สกุล ที่อยู่หรือสถานที่ติดต่อโดยสะดวกและหมายเลขโทรศัพท์
 - วันที่ยื่นคำร้องเรียน
- 2) รายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยงานและการปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามกฎหมาย
 - ชื่อหน่วยงาน
 - ข้อเท็จจริงหรือเหตุการณ์ที่เป็นการปฏิบัติไม่ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
- 3) เอกสารประกอบอื่นๆ (ถ้ามี)

หากมีเอกสารประกอบอื่นๆ เช่น คำร้องขอข้อมูลข่าวสารหรือหนังสือแจ้งการปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งหากผู้ร้องจะแนบไปด้วยก็จะเป็นประโยชน์ต่อคณะกรรมการ ซึ่งจะได้นำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเรื่องร้องเรียนนั้นๆ ต่อไป

วิธีเขียนคำขอข้อมูลข่าวสารของราชการ

1. รายละเอียดเกี่ยวกับตัวผู้ขอข้อมูล ดังนี้
 - ชื่อที่อยู่ สถานที่ติดต่อได้สะดวก และหมายเลขโทรศัพท์
 - วันที่ยื่นคำขอ
2. รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องการ มีดังนี้
 - ขอเอกสารหรือแฟ้ม หากไม่ทราบให้ระบุชื่อ รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลพอเข้าใจได้
 - ระบุวิธีการที่ต้องการได้ข้อมูล เช่น ต้องการดู ต้องการสำเนา ต้องการสำเนาที่มีการรับรองความถูกต้อง เป็นต้น
3. ระบุเหตุผลที่ขอข้อมูล

กฎหมายมิได้กำหนดว่าผู้ขอข้อมูลต้องแสดงเหตุผลประกอบการขอข้อมูลข่าวสาร แต่หากผู้ขอระบุเหตุผลไว้ในคำขอ ก็จะเป็นประโยชน์ในกรณีที่เจ้าหน้าที่จะได้นำไปใช้ประกอบการใช้ดุลพินิจในกรณีที่อาจจำเป็นต้องชั่งน้ำหนักเหตุผลระหว่างประโยชน์ของราชการกับประโยชน์ของเอกชนอื่นที่เกี่ยวข้องหรือผู้ขอว่าสมควรจะให้ข้อมูลที่อาจมีค่าส่งมิให้เปิดเผยก็ได้แก่ผู้ขอหรือไม่

ขั้นตอนและระยะเวลาการใช้สิทธิร้องเรียน

1. ประชาชนผู้ขอยื่นคำร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) ในกรณีดังต่อไปนี้
 - หน่วยงานของรัฐไม่แจ้งผลการพิจารณาว่าจะเปิดเผยข้อมูลหรือไม่
 - หน่วยงานของรัฐปฏิบัติหน้าที่ล่าช้า
 - ประชาชนเห็นว่าไม่ได้รับความสะดวก โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร(คำร้องเรียนสามารถยื่นภายหลัง 15 วัน นับแต่วันได้ยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐที่ครอบครองข้อมูลตามคำขอ เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2548)

2. สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) รับเรื่อง เพื่อเสนอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) พิจารณาดำเนินการ

3. หากหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนได้ปฏิบัติตามคำแนะนำจนสามารถแก้ไขปัญหาอันเป็นกรณีร้องเรียนได้ก่อนนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สขร. จะได้แจ้งผลดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนทราบและยุติเรื่อง

4. หากหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามคำแนะนำ กขร. โดยคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนดำเนินการพิจารณาและให้ความเห็นต่อกรณีร้องเรียน (ต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน กรณีมีเหตุจำเป็นให้ขยายเวลาได้ แต่ต้องแสดงเหตุผลและรวมเวลาทั้งหมดแล้วไม่เกิน 60 วัน)

5. แจ้งผลการดำเนินการให้ผู้ร้องเรียนและอาจให้คำแนะนำกับหน่วยงานเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป แล้วรายงานสรุปเสนอ กขร. ทราบ

ขั้นตอนการดำเนินการของ สขร. ในฐานะฝ่ายธุรการของคณะกรรมการ แบ่งเป็น

1. รับเรื่องในทะเบียนรับหนังสือและมอบหมายงานให้ส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและ
ตอบข้อหารือ เพื่อมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

(ใช้เวลาดำเนินการ 1 วัน)

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบวิเคราะห์เรื่อง โดยให้ประสานงานติดต่อ และให้คำแนะนำ
การปฏิบัติกับหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนเพื่อให้มีการปฏิบัติเป็นไปตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ

(ใช้เวลาดำเนินการ 5-7 วัน)

2. การแจ้งเชิญหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนไปชี้แจงต่อคณะอนุกรรมการฯ

เพื่อให้หน่วยงานไปแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในเรื่องที่ถูกร้องเรียน โดยนำ
ข้อมูลตามร้องเรียนไปแสดงต่อคณะอนุกรรมการฯ ด้วย

ประสานเชิญหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนไปชี้แจง จะมีการแนะนำการปฏิบัติตาม
กฎหมายด้วยเพื่อให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งจะทำให้สามารถยุติ
เรื่องร้องเรียนได้ก่อนการไปชี้แจง

(ใช้เวลาดำเนินการประมาณ 10-14 วัน)

หากหน่วยงานไม่สามารถยุติเรื่องร้องเรียนได้ก็ต้องมาชี้แจงภายในกำหนดวัน
นัดหมาย

3. การดำเนินการของคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน

คณะอนุกรรมการฯ ประชุมพิจารณา โดยรับฟังการชี้แจงของหน่วยงานที่ถูก
ร้องเรียน จากนั้นคณะอนุกรรมการฯ จะมีความเห็นเพื่อแนะนำให้หน่วยงานปฏิบัติให้
ถูกต้องแล้วรายงานคณะอนุกรรมการฯ ทราบ (ใช้เวลาดำเนินการ 5-7 วัน)

4. การยุติเรื่อง

- คณะอนุกรรมการฯ แจ้งผลดำเนินการที่เป็นผลการพิจารณาและมีความเห็น
ไปยังผู้ร้องเรียนและหน่วยงานที่ถูกร้องเรียน

- เมื่อหน่วยงานรายงานผลการปฏิบัติแล้ว คณะอนุกรรมการฯ จะยุติเรื่องและ
รายงานให้ กขร. ทราบ

* กรณีโดยปกติใช้เวลาดำเนินการระหว่าง 7-30 วัน แต่กรณีอื่นอาจมากกว่าแต่ไม่เกิน 60 วัน

ผลการดำเนินการ

ผลการดำเนินงาน

ตลอดระยะเวลา 13 ปีที่ผ่านมา สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ปฏิบัติหน้าที่เพื่อเสริมสร้างให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความเข้าใจและตระหนักถึงการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาครัฐเพื่อให้เกิดความชอบธรรม ความโปร่งใสต่อสาธารณะและเกิดการปรับปรุงระบบราชการ การใช้สิทธิร้องเรียนกรณีหน่วยงานยังไม่มี การปฏิบัติให้ถูกต้องเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยผลักดันให้การขับเคลื่อนพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ บรรลุผลตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย นั่นคือ การทำให้กระบวนการบริหารบ้านเมืองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสพร้อมทั้งพิทักษ์สิทธิประโยชน์ของประชาชนเอง ซึ่งผลการดำเนินงานในส่วนร้องเรียนแบ่งได้ดังนี้

ด้านการดำเนินการเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานภาครัฐ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 13 วรรคหนึ่ง กำหนดให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิร้องเรียนหน่วยงานของรัฐต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้หลายกรณี เช่น กรณีหน่วยงานรัฐไม่จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 7 ไม่จัดข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา 9 หรือ ไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ประชาชนมีคำขอตามมาตรา 11 เป็นต้น

ผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2540 – 2545

ระยะ 5 ปีแรกของการดำเนินงาน (พ.ศ. 2540 – 2545) ประชาชนได้ใช้สิทธิร้องเรียน ดังนี้
สถิติการร้องเรียน ระหว่างปี พ.ศ. 2541 – 2545 แยกตามหน่วยงาน

ลำดับ	หน่วยงาน	ปี 2541	ปี 2542	ปี 2543	ปี 2544	ปี 2545
1	ส่วนราชการอิสระ	1	5	4	5	9
2	สำนักงานกฤษฎีกา	2	12	6	3	3
3	กระทรวงกลาโหม	2	1	2	2	1
4	กระทรวงการคลัง	4	5	16	5	11
5	กระทรวงการต่างประเทศ	0	1	0	0	0
6	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	1	7	13	6	3
7	กระทรวงคมนาคม	0	5	11	20	10
8	กระทรวงพาณิชย์	0	1	1	1	1
9	กระทรวงมหาดไทย	3	12	11	7	11
10	กระทรวงยุติธรรม	1	2	1	1	1
11	กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	0	0	2	1	2
12	กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี	0	4	3	0	0
13	กระทรวงศึกษาธิการ	1	18	21	29	29
14	กระทรวงสาธารณสุข	0	3	7	13	8
15	กระทรวงอุตสาหกรรม	0	2	0	1	2
16	ทบวงมหาวิทยาลัย	2	11	10	6	9
17	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	0	0	0	0	0
18	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	0	0	0	0	0
19	กระทรวงพลังงาน	0	0	0	0	0
20	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0	0	0	0	0
21	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	0	0	0	0	0
22	กระทรวงวัฒนธรรม	0	0	0	0	0
23	ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา	0	1	1	0	0
24	ส่วนราชการที่ไม่สังกัดกระทรวง ทบวง	4	4	13	12	16
25	หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาค	2	5	7	8	5
26	หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น	3	23	34	30	63
27	องค์การวิชาชีพ	0	0	1	0	0
28	กลุ่ม NGOs	0	0	0	0	0
	รวม	26	122	164	150	184

ในช่วง 5 ปีแรกของการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พบว่า ในปีแรกมีการร้องเรียนเข้ามาน้อยมาก คือ มีจำนวนเพียง 26 เรื่อง โดยหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุดคือ กระทรวงการคลังและหน่วยงานที่ไม่สังกัดกระทรวง ทบวงซึ่งมีจำนวนเท่ากัน คือ 4 เรื่อง ช่วงปี พ.ศ. 2542 - 2545 เรื่องร้องเรียนมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยปี พ.ศ. 2542 มีจำนวนมากกว่าปี พ.ศ. 2541 เกือบ 5 เท่าตัว คือ 122 เรื่อง และปีต่อมา มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น 164 เรื่อง ส่วนปี พ.ศ. 2544 มีจำนวนเรื่องร้องเรียน 150 เรื่อง ลดลงจากปีที่แล้วเล็กน้อย ส่วนปี พ.ศ. 2545 มีจำนวนเพิ่มขึ้นอีกเป็น 184 เรื่อง สำหรับหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุดระหว่างปี 2542-2545 คือ หน่วยงานราชการบริหารส่วนท้องถิ่น รองลงมาคือ กระทรวงศึกษาธิการ

การประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีแรก ซึ่งเป็นช่วงของการเผยแพร่ความรู้กฎหมายข้อมูลข่าวสารให้แก่สาธารณชนได้รับทราบถึงแนวคิดความเป็นมาและเจตนารมณ์ของกฎหมาย การรับรู้ถึงสิทธิของประชาชนยังไม่กว้างขวาง จึงทำให้มีเรื่องร้องเรียนมายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจำนวนน้อย อย่างไรก็ตาม นับจากปี พ.ศ. 2542 เป็นต้นมา สำนักงานฯ ได้เผยแพร่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ โดยการเน้นให้ภาครัฐให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปฏิบัติของกฎหมาย ประกอบกับ มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามนโยบายของรัฐบาลเพื่อให้ประชาชนมีโอกาสรับรู้ มีส่วนร่วมในการปกครองและเข้าถึงบริการต่างๆ ในท้องถิ่นชุมชนของตนได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ทำให้ประชาชนมีการร้องเรียนหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นกันมามาก และอาจเป็นเพราะกรณีอุทธรณ์ขอกระดาษคำตอบและบัญชีคะแนนสอบเข้าชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในปีการศึกษา 2541 ที่ทำให้ระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อมีความโปร่งใสและเป็นธรรมมากขึ้น ถือเป็นการจุดประกายในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ทำให้ประชาชนตื่นตัวและตระหนักในการรักษาสหสิทธิของตน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้มีเรื่องร้องเรียนเพิ่มขึ้นเรื่อยมา

ผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2546 – 2550

สถิติการร้องเรียน ระหว่างปี พ.ศ. 2546 – 2550 แยกตามหน่วยงาน

ลำดับ	หน่วยงาน	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549	ปี 2550
1	ส่วนราชการอิสระ	6	9	32	21	27
2	สำนักนายกรัฐมนตรี	6	2	12	3	3
3	กระทรวงกลาโหม	3	1	0	0	3
4	กระทรวงการคลัง	10	15	14	8	12
5	กระทรวงการต่างประเทศ	1	0	1	0	0
6	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	5	6	4	9	3
7	กระทรวงคมนาคม	5	9	4	17	9
8	กระทรวงพาณิชย์	1	1	1	0	1
9	กระทรวงมหาดไทย	7	7	11	9	6
10	กระทรวงยุติธรรม	4	4	10	4	6
11	กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	2	2	5	1	4
12	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	0	0	0	0	0
13	กระทรวงศึกษาธิการ	36	35	50	45	44
14	กระทรวงสาธารณสุข	8	5	15	17	11
15	กระทรวงอุตสาหกรรม	1	0	2	1	3
16	ทบวงมหาวิทยาลัย	3	0	0	0	0
17	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	1	1	1	3	3
18	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	2	1	0	1	1
19	กระทรวงพลังงาน	1	1	1	1	3
20	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	0	0	7	3	2
21	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	0	2	4	2	3
22	กระทรวงวัฒนธรรม	0	0	0	0	2
23	ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา	0	1	0	0	0
24	ส่วนราชการที่ไม่สังกัดกระทรวง ทบวง	14	20	9	6	13
25	หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาค	18	10	16	9	5
26	หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น	72	82	115	124	112
27	องค์การวิชาชีพ	0	0	0	0	0
28	กลุ่ม NGOs	0	0	0	0	0
	รวม	206	214	314	284	276

ในช่วง 5 ปีต่อมา คือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 – 2550 เป็นระยะของการรณรงค์ให้ประชาชนใช้สิทธิและการออกตรวจเยี่ยมและให้คำแนะนำการปฏิบัติแก่หน่วยงานต่างๆ การกำหนดมาตรการกำกับกับการปฏิบัติของหน่วยงานโดยกลไกทางมติดคณะรัฐมนตรี พบว่าเรื่องร้องเรียนมีเข้ามามากขึ้น โดยแต่ละปีมีมากกว่า 200 เรื่อง คือ จาก 206 เรื่อง เพิ่มขึ้น 214 เรื่อง 314 เรื่อง 284 เรื่อง และ 276 เรื่องตามลำดับ สำหรับหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุดคือ หน่วยงานราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีจำนวนเรื่องร้องเรียน คิดเป็น 39.03 เปอร์เซ็นต์ของหน่วยงานทั้งหมด รองลงมาคือกระทรวงศึกษาธิการ คิดเป็น 16.23 เปอร์เซ็นต์ของหน่วยงานทั้งหมด ในช่วงนี้มีการจัดทำประเภทเรื่องของการร้องเรียนที่มีเข้ามาเพื่อตรวจสอบว่ามีการร้องเรียนเกี่ยวกับเรื่องอะไรมากที่สุด

สถิติการร้องเรียน ระหว่างปี พ.ศ. 2546 – 2550 แยกตามประเภทเรื่อง

ลำดับ	ประเภทเรื่อง	ปี 2546	2547	2548	2549	2550
1	การดำเนินการทางวินัย	13	27	26	21	66
2	การจัดซื้อจัดจ้าง	47	43	75	79	63
3	การตรวจสอบการใช้อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน	42	67	99	76	55
4	ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	6	14	18	17	18
5	การบริหารงานบุคคลและการประเมินผลการปฏิบัติงาน	18	6	28	18	13
6	การสอบแข่งขัน/สอบคัดเลือก/ การเสนอผลงานวิชาการ	5	4	7	17	9
7	การดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม	23	12	34	16	16
8	ข้อมูลข่าวสารราชการอื่นๆ	52	41	27	40	36

จากตาราง เรื่องร้องเรียนส่วนใหญ่ในปี พ.ศ. 2546 เป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารราชการอื่นๆ ส่วนปี พ.ศ. 2547 – 2549 เป็นเรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน และปี พ.ศ. 2550 เป็นเรื่องการดำเนินการทางวินัย โดยเฉลี่ยแล้วทั้ง 5 ปี มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานมากที่สุด คิดเป็น 26.18 เปอร์เซ็นต์ และรองลงมาคือ เรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง คิดเป็น 23.72 เปอร์เซ็นต์ การร้องเรียนเรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน เช่น กรณีร้องเรียนการรถไฟแห่งประเทศไทย เนื่องจากผู้ร้องเรียนขอข้อมูลข่าวสาร

เกี่ยวกับการพิจารณาด้านเทคนิคจนเป็นเหตุให้คณะกรรมการเปิดซองและพิจารณาผลตอบแทน
 มีคำสั่งว่าบริษัท ก ไม่ผ่านการพิจารณาด้านเทคนิค แต่ไม่ได้รับการดำเนินการให้หรือกรณี
 ร้องเรียนกรณีที่ดินที่ไม่แจ้งผลดำเนินการ เนื่องจากผู้ร้องแจ้งว่ามีผู้นำหลักฐาน สค.1 ซึ่งเป็น
 ที่ดินของมารดาผู้ร้องครอบครองทำประโยชน์อยู่ไปออกที่ผิดแปลงผิดตำแหน่งที่ดิน เป็นต้น

สถิติการร้องเรียน ระหว่างปี พ.ศ. 2546 – 2550 แยกตามอาชีพ

ลำดับ	ประเภทอาชีพ	ปี 2546	2547	2548	2549	2550
1	เจ้าหน้าที่ของรัฐ	82	74	100	82	85
2	นักหนังสือพิมพ์	4	12	16	12	3
3	นักธุรกิจ/พนักงานบริษัท/นายควม	32	25	52	54	44
4	นักเรียน/นักศึกษา	0	1	2	11	2
5	NGO	1	1	3	0	1
6	นักการเมือง	1	0	2	2	1
7	ประชาชนทั่วไป	85	94	125	121	136
8	ศาล	0	0	0	0	0
9	อื่นๆ	1	7	14	2	4
	รวม	206	214	314	284	276

จากตารางสถิติการร้องเรียน ระหว่างปี พ.ศ. 2546 – 2550 แยกตามอาชีพ
 ซึ่งตลอดระยะเวลา 5 ปี ผู้ที่ใช้สิทธิร้องเรียนมากที่สุดคือ ประชาชนทั่วไป รองลงมาคือ
 เจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นการแสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวในการใช้สิทธิของประชาชนตาม
 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ โดยจำนวนประชาชนที่ใช้สิทธิร้องเรียนมีเพิ่มมาก
 ขึ้นทุกปี

ผลการดำเนินการเรื่องร้องเรียนในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2551 – 2553

สถิติการร้องเรียน ระหว่างปี พ.ศ. 2551 – 2553 แยกตามหน่วยงาน

ลำดับ	หน่วยงาน	ปี 2551	ปี 2552	ปี 2553
1	ส่วนราชการอิสระ	23	63	39
2	สำนักนายกรัฐมนตรี	6	8	13
3	กระทรวงกลาโหม	1	3	5
4	กระทรวงการคลัง	10	20	17
5	กระทรวงการต่างประเทศ	1	0	0
6	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	5	14	5
7	กระทรวงคมนาคม	10	6	10
8	กระทรวงพาณิชย์	1	1	5
9	กระทรวงมหาดไทย	15	19	20
10	กระทรวงยุติธรรม	13	7	4
11	กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม	6	2	4
12	กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	2	0	1
13	กระทรวงศึกษาธิการ	31	56	79
14	กระทรวงสาธารณสุข	14	17	10
15	กระทรวงอุตสาหกรรม	0	1	1
16	ทบวงมหาวิทยาลัย	0	0	0
17	กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	0	1	0
18	กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	1	0	0
19	กระทรวงพลังงาน	3	1	1
20	กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	2	5	8
21	กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	6	0	1
22	กระทรวงวัฒนธรรม	3	1	0
23	ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา	0	0	1
24	ส่วนราชการที่ไม่สังกัดกระทรวง ทบวง	2		5
25	หน่วยราชการบริหารส่วนภูมิภาค	4	5	23
26	หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น	109	132	127
27	องค์การวิชาชีพ	0	0	1
28	กลุ่ม NGOs	0	0	0
	รวม	268	365	379

ในช่วง 3 ปีหลัง คือตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 – 2553 พบว่า มีจำนวนเรื่องร้องเรียนเพิ่มมากขึ้นตามลำดับ คือจาก 268 เรื่อง เพิ่มเป็น 365 เรื่อง และ 379 เรื่อง สำหรับหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุดยังคงเหมือนช่วง 5 ปีที่แล้ว คือ หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีจำนวนเรื่องร้องเรียน คิดเป็น 36.36 เปอร์เซ็นต์ของหน่วยงานทั้งหมด รองลงมาคือ กระทรวงศึกษาธิการ คิดเป็น 16.40 เปอร์เซ็นต์ของหน่วยงานทั้งหมด ที่น่าสังเกตก็คือ บางครั้งเป็นการร้องเรียนซ้ำๆ เช่นการขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโครงการต่างๆ การประกวดราคา การจัดซื้อจัดจ้าง ทั้งนี้ก็เนื่องจากการไม่เข้าใจหรือไม่ใส่ใจที่จะปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ของเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐมักเพิกเฉย ละเลยจนเกิดการร้องเรียนและขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการแนะนำการปฏิบัติจึงค่อยเปิดเผยข้อมูลแก่ผู้ขอร้องเรียน

สถิติการร้องเรียน ระหว่างปี พ.ศ. 2546 – 2550 แยกตามประเภทเรื่อง

ลำดับ	ประเภทเรื่อง	ปี 2551	2552	2553
1	การดำเนินการทางวินัย	16	18	58
2	การจัดซื้อจัดจ้าง	52	59	114
3	การตรวจสอบการใช้อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน	103	174	78
4	ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล	15	14	23
5	การบริหารงานบุคคลและการประเมินผลการปฏิบัติงาน	24	28	38
6	การสอบแข่งขัน/สอบคัดเลือก/การเสนอผลงานวิชาการ	7	6	12
7	การดำเนินคดีตามกระบวนการยุติธรรม	17	39	16
8	ข้อมูลข่าวสารราชการอื่นๆ	34	27	40

สำหรับเรื่องที่มีการร้องเรียนเข้ามามากที่สุดระหว่างปี พ.ศ. 2551 – 2552 คือ เรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน รองลงมาคือ เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง ส่วนปี พ.ศ. 2553 จำนวนเรื่องร้องเรียนที่มีมากที่สุด คือเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง รองลงมา คือ เรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน โดยเฉลี่ยแล้วเรื่องที่มีการร้องเรียนมากที่สุดเป็นเรื่องร้องเรียนเหมือนช่วง 5 ปีที่แล้ว คือ เรื่องการตรวจสอบการใช้อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน คิดเป็น 35.08 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือ เรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง คิดเป็น 22.23 เปอร์เซ็นต์

สถิติการร้องเรียน ระหว่างปี พ.ศ. 2551 – 2553 แยกตามอาชีพ

ลำดับ	ประเภทอาชีพ	ปี 2551	2552	2553
1	เจ้าหน้าที่ของรัฐ	67	103	126
2	นักหนังสือพิมพ์	3	12	21
3	นักธุรกิจ/พนักงานบริษัท/ทนายความ	28	60	31
4	นักเรียน/นักศึกษา	5	4	4
5	NGO	3	1	1
6	บริษัท/นิติบุคคล	0	0	45
7	นักการเมือง	6	0	0
8	ประชาชนทั่วไป	150	181	145
9	ศาล	0	0	1
10	อื่นๆ	6	4	5
	รวม	268	365	379

จากตาราง ปี 2551-2553 ตลอดระยะเวลา 3 ปี ผู้ที่ใช้สิทธิร้องเรียนมากที่สุด ยังคงเป็นประชาชนทั่วไป รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานยังมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ประชาชนร้องเรียนเข้ามาเรื่อยๆ

สรุปภาพรวม
ของการดำเนินการเรื่องร้องเรียน

สรุป

ภาพรวมของการดำเนินการเรื่องร้องเรียน

โดยภาพรวมแล้วตลอดระยะเวลา 13 ปีของการประกาศใช้พระราชบัญญัติ

ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีเรื่องร้องเรียนเข้ามาถือว่าจำนวนมาก คือ 2,952 เรื่อง และมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉลี่ยแล้วช่วง 5 ปีแรก มีจำนวนร้อยละเรื่องต่อปีเพิ่มมาเป็นสองร้อยละเรื่องต่อปีใน 5 ปีต่อมา และเป็นสามร้อยละเรื่องต่อปีในสามปีหลัง ตัวเลขดังกล่าวแม้ว่าจะสะท้อนให้เห็นถึงการขาดความรู้ ความเข้าใจและประสิทธิภาพในการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ แต่กลับแสดงให้เห็นถึงความตื่นตัวและความกระตือรือร้นในการใช้สิทธิร้องเรียนของประชาชนเพื่อไม่ให้ภาครัฐปกปิดข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนมีสิทธิได้รับอีกต่อไป สำหรับหน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุด คือ หน่วยงานราชการบริหารส่วนท้องถิ่น มีเรื่องร้องเรียนจำนวน 1,026 เรื่อง คิดเป็น 34.76 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือ กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 474 เรื่อง คิดเป็น 16.06 เปอร์เซ็นต์ โดยหน่วยงานทั้ง 2 แห่งยังมีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ ที่ไม่ถูกต้องนัก เช่น หน่วยงานดำเนินการล่าช้าหรือเพิกเฉย ไม่แจ้งตอบผู้ร้องในเวลาที่กำหนด คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงต้องประสานกับหน่วยงานเพื่อสอบถามเหตุผลข้อเท็จจริง ผลการดำเนินการ พร้อมให้คำแนะนำการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่หน่วยงาน

จากสถิติปี พ.ศ. 2546-2553 มีเรื่องร้องเรียน จำนวน 2,306 เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน จำนวน 694 เรื่อง คิดเป็น 30.10 เปอร์เซ็นต์ รองลงมาเป็นการร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง จำนวน 532 เรื่อง คิดเป็น 23.07 เปอร์เซ็นต์ ในส่วนของการร้องเรียนเรื่องขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยหน่วยงานไม่ดำเนินการจัดหาข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้แก่ประชาชนผู้ร้องขอภายในเวลาอันสมควร แม้ว่าข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ จะเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2542 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศสอบราคา และประกาศประกวดราคาไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้ มีกำหนดระยะเวลาอย่างน้อย 1 ปี และต่อมาได้มีประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2543 กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือนตามแบบ สขร. 1 ไว้ให้ประชาชนตรวจดู ก็ตาม แต่หน่วยงานหลายแห่งก็มิได้ปฏิบัติตามโดยเฉพาะในส่วนท้องถิ่น จึงทำให้ประชาชนใช้สิทธิร้องเรียนถึงการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายอยู่เสมอ

ในส่วนของผู้ร้องเรียน ส่วนใหญ่เป็นประชาชนทั่วไป จำนวน 1,037 เรื่อง คิดเป็น 44.97 เปอร์เซ็นต์ รองลงมา คือ เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 719 เรื่อง คิดเป็น 31.18 เปอร์เซ็นต์ เหตุแห่งการร้องเรียนก็คือหน่วยงานรัฐเพิกเฉยหรือดำเนินการให้ล่าช้า แม้ว่าคณะรัฐมนตรีจะมีมติเมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2547 ที่กำหนดให้ทุกหน่วยงานบริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว โดยในกรณีมีข้อมูลพร้อมที่จะจัดหาให้ได้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยรวดเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ หรือกรณีที่ข้อมูลที่ขอมีจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 15 วันจะต้องแจ้งให้ผู้ขอทราบภายใน 15 วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จ ให้ผู้ขอข้อมูลทราบก็ตาม หน่วยงานหลายแห่งก็ยังถูกร้องเรียนซ้ำๆ กรณีไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องจัดเตรียมไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจสอบได้

ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคที่พบในส่วนของการดำเนินการเรื่องร้องเรียนก็คือ

1. เจ้าหน้าที่ของรัฐขาดความเข้าใจในหลักการและแนวปฏิบัติของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการฯ เช่น ไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 ไว้ให้ประชาชนได้ตรวจสอบและ/หรือไม่แจ้งผลดำเนินการภายในเวลาที่กำหนด
2. เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่สนใจที่จะปฏิบัติให้ถูกต้อง เช่น กรณีมีเรื่องร้องเรียนเข้ามาซ้ำๆ ในเรื่องประเภทเดียวกัน
3. ผู้บริหารขาดความสนใจและเอาใจใส่อย่างจริงจัง ทำให้ผู้ปฏิบัติไม่มีแนวทางในการดำเนินการที่แน่ชัดจนเกิดการร้องเรียนขึ้น
4. ไม่มีผู้รับผิดชอบโดยตรง ทำให้เรื่องร้องเรียนบางเรื่องถูกส่งผ่านไปยังหลายแผนกในหน่วยงานนั้น จึงทำให้มีการพิจารณาดำเนินการล่าช้า
5. ประชาชนไม่สนใจที่จะขอทราบข้อมูลข่าวสารของราชการมากนักเพราะคิดว่าเป็นเรื่องยุ่งยากเสียเวลา

แม้ว่าการดำเนินการเรื่องร้องเรียนจะประสบกับปัญหาต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น แต่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการก็ยังมุ่งมั่นที่จะแก้ไขและพัฒนาเพื่อให้เจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนเล็งเห็นถึงความสำคัญของกฎหมายและปฏิบัติให้ถูกต้องต่อไป และในปี พ.ศ. 2554 นี้ สำนักงานฯ ยังคงมีแผนงานที่จะออกตรวจเยี่ยม โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานส่วนท้องถิ่นที่มีเรื่องร้องเรียนเข้ามาซ้ำๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและแนะนำการปฏิบัติแก่หน่วยงานต่างๆ อย่างต่อเนื่องต่อไป

ตัวอย่างเรื่องร้องเรียน

ผู้ร้องเรียน นาย ก

หน่วยงานที่ถูกร้องเรียน การรถไฟแห่งประเทศไทย

นาย ก. มีหนังสือถึงการรถไฟแห่งประเทศไทยเพื่อขอข้อมูลข่าวสารทั้งหมดเกี่ยวกับการพิจารณาด้านเทคนิคจนเป็นเหตุให้คณะกรรมการเปิดซองและพิจารณาผลตอบแทนมีคำสั่งว่า บริษัท ข ไม่ผ่านการพิจารณาด้านเทคนิค แต่ไม่ได้รับการดำเนินการให้นาย ก จึงมีหนังสือร้องเรียนต่อ กขร. ขอให้พิจารณาดำเนินการให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเปิดเผยเอกสารตามคำขอต่อไป

การดำเนินการของคณะกรรมการฯ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประสานขอทราบข้อเท็จจริงและการดำเนินการพร้อมแนะนำการปฏิบัติแก่การรถไฟแห่งประเทศไทย ต่อมาการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ส่งสำเนาหนังสือถึงผู้ร้องมายังคณะกรรมการฯ แจ้งว่าได้ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้แล้ว

ผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ

เมื่อหน่วยงานแจ้งผลดำเนินการโดยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ผู้ร้องแล้ว จึงให้มีหนังสือแจ้งผลดำเนินการในส่วนของคณะกรรมการฯ ให้ผู้ร้องทราบและยุติเรื่อง

ผู้ร้องเรียน นาย ข

หน่วยงานที่ถูกร้องเรียน องค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ จังหวัดตราด

นาย ข มีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนตำบลวังกระแจะ จังหวัดตราด เพื่อขอข้อมูลข่าวสารจำนวน 3 รายการ คือ 1) สำเนาการยื่นขออนุญาตก่อสร้างห้างโลตัส 2) สำเนาใบอนุญาตก่อสร้างห้างโลตัส 3) สำเนาแผนผัง แบบแปลน รายการแบบแปลนและรายการคำนวณที่แนบท้ายใบอนุญาตก่อสร้าง

การดำเนินการของคณะกรรมการฯ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประสานขอทราบผลดำเนินการจาก อบต. วังกระแจะ ซึ่ง อบต. วังกระแจะได้ส่งสำเนาหนังสือถึงผู้ร้อง จำนวน 2 ฉบับให้คณะกรรมการฯ พิจารณา คือ หนังสือแจ้งว่าได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ 1 และรายการที่ 2 และหนังสือของบริษัทฯ ที่คัดค้านการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าว

ผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ

เมื่อหน่วยงานแจ้งผลดำเนินการโดยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ 1 และรายการที่ 2 ให้ผู้ร้อง และปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ 3 จึงมอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งผลดำเนินการในส่วนของคณะอนุกรรมการฯ พร้อมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา 18 ให้ผู้ร้องทราบและยุติเรื่อง

ผู้ร้องเรียน นาย ค

หน่วยงานที่ถูกร้องเรียน เทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ จังหวัดกาฬสินธุ์

นาย ค มีหนังสือถึงเทศบาลตำบลห้วยน้ำคำ จังหวัดกาฬสินธุ์ ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับ 1) โครงการก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็กภายในหมู่บ้านห้วยน้ำคำ 2) โครงการก่อสร้างถนนลูกรังเพื่อการเกษตรบ้านดงบัง 3) โครงการที่กู้เงินจากเงินกู้ กสท. รวม 3 โครงการ แต่ไม่ได้รับการดำเนินการให้

การดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประสานขอทราบข้อเท็จจริงและผลดำเนินการพร้อมทั้งแนะนำการปฏิบัติแก่เทศบาลห้วยน้ำคำ ซึ่งต่อมาเทศบาลฯ ได้ส่งสำเนาหนังสือถึงคณะอนุกรรมการฯ เพื่อประกอบการพิจารณา โดยชี้แจงว่า เอกสารรายการที่ 1 ผู้ร้องได้รับพร้อมชำระค่าธรรมเนียมการถ่ายเอกสารแล้ว ส่วนเอกสารรายการที่ 2 ไม่มีในเทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีของเทศบาลฯ และเอกสารรายการที่ 3 ไม่มีการกู้เงินจาก กสท. แต่อย่างใด

ผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ

เมื่อหน่วยงานแจ้งผลดำเนินการโดยชี้แจงข้อเท็จจริงและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ผู้ร้องทราบแล้ว จึงมอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งผลดำเนินการในส่วนของคณะอนุกรรมการฯ ให้ผู้ร้องทราบและยุติเรื่อง

ผู้ร้องเรียน นาย ง

หน่วยงานที่ถูกร้องเรียน กรมที่ดิน

นาย ง ส่งสำเนาหนังสือ ลงวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2553 ถึงอธิบดีกรมที่ดินเพื่อติดตามเรื่องกรณีที่ผู้ร้องเรียนว่ามีผู้นำหลักฐาน สด.1 ซึ่งเป็นที่ดินที่มารดาของผู้ร้องครอบครองทำประโยชน์อยู่ไปออกที่ผิดแปลงผิดตำแหน่งที่ดิน และกรมที่ดินมีหนังสือแจ้งให้สำนักงานที่ดินจังหวัดตรังตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วแจ้งให้มารดาของผู้ร้องทราบ ต่อมาสำนักงานที่ดินจังหวัดตรังมีหนังสือรายงานกรมที่ดินและมีเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย 11 รายการ แต่ไม่แจ้งให้ผู้ร้องทราบตามคำสั่งกรมที่ดิน ผู้ร้องจึงมีความประสงค์ขอสำเนาเอกสาร 11 รายการดังกล่าว แต่ไม่ได้รับการดำเนินการให้ จึงมีการร้องเรียนเรื่องนี้

การดำเนินการของคณะอนุกรรมการฯ

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้ประสานขอทราบผลการดำเนินการจากกรมที่ดินแล้ว ต่อมากรมที่ดินได้มีหนังสือถึงผู้ร้องลงวันที่ 7 ตุลาคม 2553 โดยชี้แจงว่า กรมที่ดินได้แจ้งให้จังหวัดตรังสั่งให้เจ้าหน้าที่ชี้แจงเกี่ยวกับเอกสารในราชการกรมที่ดินที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ตามมาตรา 15 (3) และมาตรา 34 แห่ง พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ ให้ผู้ร้องทราบแล้ว และสำนักงานที่ดินจังหวัดตรังได้มีหนังสือลงวันที่ 25 สิงหาคม 2553 แจ้งว่าได้ส่งเอกสารให้ผู้ร้องแล้ว ส่วนเอกสารการขอให้ดำเนินการออกโฉนดที่ดิน เนื่องจากดำเนินการล่าช้าจึงได้ยกเลิกเรื่อง ซึ่งได้ตรวจสอบแล้วไม่พบแต่อย่างใด เนื่องจากเป็นเอกสารที่มีการยื่นคำขอเมื่อวันที่ 17 กันยายน 2544 จึงอาจมีการจำหน่ายบัญชีและทำลายเอกสารตามระเบียบแล้ว

ผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการฯ

เมื่อหน่วยงานแจ้งผลการดำเนินการโดยชี้แจงข้อเท็จจริงและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ผู้ร้องทราบบางส่วน คณะอนุกรรมการฯ จึงแจ้งผลการดำเนินการดังกล่าว รวมทั้งแจ้งให้ทราบด้วยว่า กรณีที่หน่วยงานแจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามคำขอนั้น หากผู้ร้องไม่เชื่อว่าไม่มีเอกสารตามคำขอ สามารถใช้สิทธิร้องเรียน เพื่อให้คณะกรรมการฯใช้อำนาจตามมาตรา 33 เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อมูลที่แจ้งว่าไม่มีนั้นได้ จึงมอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ แจ้งผลการดำเนินการในส่วน of คณะอนุกรรมการฯ ให้ผู้ร้องทราบดังกล่าว

ด้านการร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ใช้อำนาจตามมาตรา 33

เป็นเรื่องที่ประชาชนให้สิทธิตามกฎหมายในการขอข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ แต่หน่วยงานแจ้งว่าไม่มีข้อมูลตามที่ผู้ร้องขอและผู้ขอไม่เชื่อการแจ้งว่าไม่มีข้อมูลดังกล่าว ก็สามารถให้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา 33 เพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา 33 ตรวจสอบข้อมูลนั้นได้ การดำเนินการนี้เริ่มตั้งแต่เดือนกันยายน 2545 จนถึงปัจจุบันมีผู้ใช้สิทธิร้องเรียน รวมทั้งสิ้น 76 เรื่อง และผลจากการดำเนินการเข้าไปตรวจสอบข้อมูลข่าวสาร ณ ที่ตั้งของหน่วยงานต่างๆ พบว่า หน่วยงานรัฐส่วนใหญ่ไม่มีข้อมูลตามที่ผู้ขอต้องการจริง เนื่องจากเหตุหลายประการ เช่น (1) ไม่เคยมีข้อมูลตามที่ขอเลย (2) ถูกทำลายไปแล้วทั้งที่เป็นไปตามระเบียบงานสารบรรณและไม่เป็นไปตามระเบียบดังกล่าว (3) สูญหายระหว่างโยกย้ายหน่วยงาน (4) ข้อมูลสูญหายแต่สอบถามจากหน่วยงานอื่นได้ เป็นต้น

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มีคำขอ ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริงก็สามารถให้สิทธิร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าดำเนินการตรวจสอบหน่วยงานของรัฐได้ด้วย การดำเนินการที่ผ่านมา คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2550 “ให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรักษาหนังสือราชการและการทำลายหนังสือราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 โดยเคร่งครัด หากเกิดความบกพร่องของการไม่เคร่งครัดในการปฏิบัติตามดังกล่าว ให้ดำเนินการทางวินัยแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ และหากเกิดความเสียหายขึ้น หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบและดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความลับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539”

ตัวอย่างหนังสือร้องเรียน

วันที่ เดือน พ.ศ.

เรื่อง ร้องเรียน.....

เรียน ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ข้าพเจ้าชื่อ..... นามสกุล.....

อยู่บ้านเลขที่ หมู่ที่ ถนน

ตำบล / แขวง อำเภอ / เขต จังหวัด

รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

ขอเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่าหน่วยงานของรัฐ คือ

.....

.....

ได้กระทำการเป็นการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของ
ราชการ พ.ศ. 2540 โดยมีข้อเท็จจริง ดังนี้

(1)

.....

(2)

.....

(3)

.....

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้แนบเอกสารเพื่อประกอบการพิจารณามาแล้ว คือ เรื่อง

.....

.....

.....

.....

..... จำนวนแผ่น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการให้ตามความประสงค์ของข้าพเจ้าต่อไป

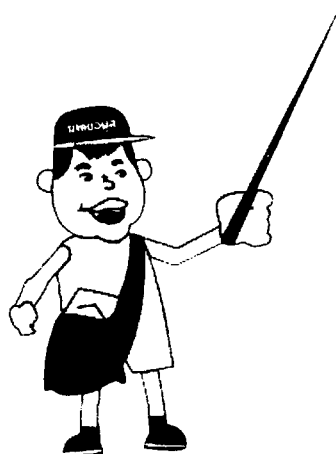
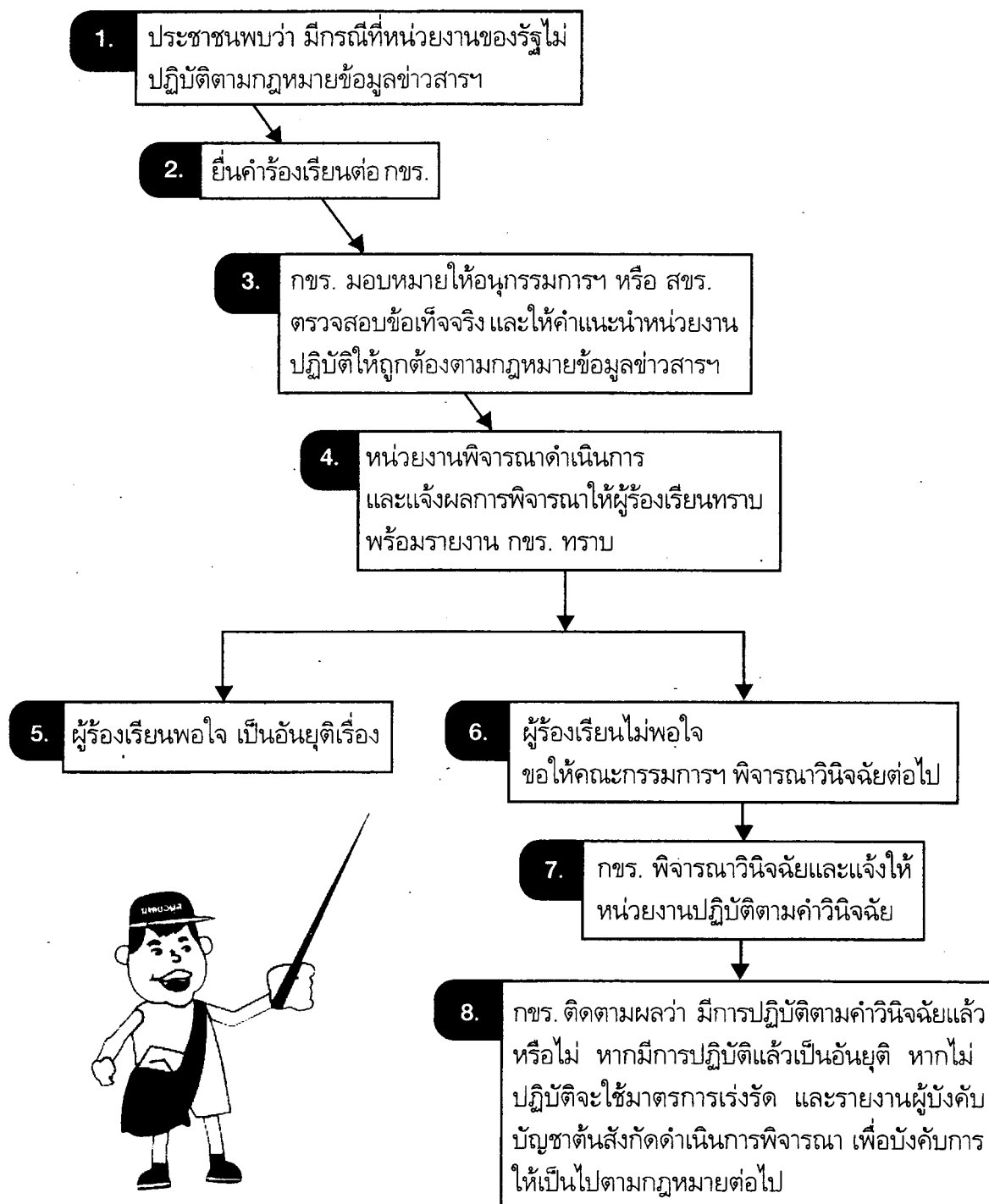
ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ผู้ร้องเรียน

(.....)

กระบวนการขั้นตอนเรื่องร้องเรียน

หมายเหตุ : คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.)
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สสร.)

คณะกรรมการต่างๆ ที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีคำสั่งแต่งตั้งเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการร้องเรียนและตอบข้อหารือ

คำสั่ง กขร. ที่ 2/2541 เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2541

คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน

อำนาจหน้าที่

1. พิจารณา กลั่นกรองและตรวจสอบเรื่องร้องเรียน
2. พิจารณา และให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
3. มีหนังสือเรียกบุคคลใด ๆ มาชี้แจงให้ถ้อยคำหรือส่งวัตถุเอกสารหรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้(ตามมาตรา 39 ประกอบมาตรา 32)
4. กรณีผู้ร้องเรียนไม่ไปให้ถ้อยคำหรือแสดงพยานหลักฐานภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยไม่มีเหตุอันสมควร คณะอนุกรรมการฯ อาจมีความเห็นเพื่อยุติเรื่องได้
5. เจ้าหน้าที่หรือบุคคลใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ กขร. ที่ใช้อำนาจเรียกบุคคลไปชี้แจงหรือไม่ส่งเอกสาร ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือนหรือปรับไม่เกิน 5,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา 40)

ประกอบด้วย

ประธานอนุกรรมการ

ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อนุกรรมการ

- [illegible]

คำสั่ง กขร. ที่ 11/2544 เมื่อวันที่ 11 กันยายน 2544

คณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ อำนาจหน้าที่

1. ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการที่
หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนหารือ
2. รวบรวมปัญหาข้อหารือและแนวทางการตอบข้อหารือดังกล่าวเสนอต่อคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อทราบเป็นครั้งคราวอย่างน้อยปีละสองครั้ง

ประกอบด้วย

ประธานอนุกรรมการ

นายเชิษฐ์ ฌ นคร

อนุกรรมการ

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติศักดิ์ ปรกติ
 - ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
 - นายเรือง สุขสวัสดิ์
 - ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
 - นายสนิธ ชมชาญ
 - ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
 - ผู้อำนวยการส่วนงานวิจัยยุทธวิธี
 - ผู้อำนวยการส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียน
และตอบข้อหารือ
 - เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ
 - เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ
- อนุกรรมการและเลขานุการ
- อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
- อนุกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

คำสั่ง กขร. ที่ 4/2545 เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2545

คณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา 33 แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ

อำนาจหน้าที่

1. ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของราชการตามร้องเรียนของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนตามมาตรา 33
2. เรียกให้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งวัตถุ เอกสาร หรือพยานหลักฐานมาประกอบการพิจารณาได้ตามมาตรา 3
3. สรุปผลการตรวจสอบและแจ้งผลให้ผู้ร้องเรียนทราบตามมาตรา 33 และรายงานให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบ
4. ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องร้องเรียนนี้ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมอบหมาย

ประกอบด้วย

ประธานอนุกรรมการ

นายเดชอุดม ไกรฤทธิ์

อนุกรมการ

- [illegible]